

Výroční zpráva Fóra dárců 2008

Obsah:

I. ČLENOVÉ FÓRA DÁRCŮ A VÝKONNÝ VÝBOR.....	3
I.1 ASOCIACE NADACÍ A ASOCIACE NADAČNÍCH FONDŮ FÓRA DÁRCŮ	3
I.2 KLUB FIREMNÍCH DÁRCŮ DONATOR	5
I.3 VÝKONNÝ VÝBOR FÓRA DÁRCŮ.....	7
II.VZDĚLÁVÁNÍ A PROGRAMY PRO NADACE A NADAČNÍ FONDY	8
II. 1. PROJEKT „PROFESIONALIZUJEME ČESKÉ DÁRCE S ČESKOU SPOŘITELNOU“	8
II. 2. ŽEBŘÍČEK TOP NADACE	10
II.3. ANALÝZA VÝROČNÍCH ZPRÁV PŘÍJEMCŮ PŘÍSPĚVKU Z NIF ZA ROK 2007.....	12
II.4. ANALÝZA WEBOVÝCH STRÁNEK ČLENŮ ASOCIACE NADACÍ A ASOCIACE NADAČNÍCH FONDŮ FÓRA DÁRCŮ	12
III. PROGRAMY PRO FIRMY A JEJICH DÁRCOVSKÉ A CSR AKTIVITY	13
III.1. MĚŘENÍ A BENCHMARKING – STANDARD ODPOVĚDNÁ FIRMA/LBG	13
III.2. TOP FIREMNÍ FILANTROP 2008.....	15
III.3. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE CSR – PŘÍLEŽITOSTI V NOVÉM EVROPSKÉM KONTEXTU	17
III. 4. ZAPOJOVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ	18
IV. PODPORA DOBRÉHO PODNIKÁNÍ 2008	20
V. DÁRCOVSKÁ SMS	21
VI. KOMUNIKACE A MÉDIA.....	23
VI. 1. NADAČNÍ BULLETIN FÓRA DÁRCŮ.....	23
VI. 2. ČASOPIS CSR FÓRUM	23
VI. 3. MEDIÁLNÍ ANALÝZA FILANTROPIE 2008	24
VII. DÁRCI A PARTNEŘI.....	27

I. Členové Fóra dárců a výkonný výbor

I.1 Asociace nadací a Asociace nadačních fondů Fóra dárců

V roce 2008 byla členská základna Asociace nadací posílena o jednoho nového člena: Nadace Jedličkova ústavu. Poskytuje individuální nadační příspěvky, kterými se snaží zajistit dostupnost rehabilitačních a kompenzačních pomůcek, vybavení bezbariérových domácností a aktivit, které výrazně zlepšují kvalitu života osob se znevýhodněním a jejich rodinám. Kromě individuálních příspěvků má nadace následující programy: program Doprava, Osobní asistence, Rehabilitace i pro další a Sportovně-rekreační program.

Členové Asociace nadací (stav k 31. 12. 2008):

F-nadace

Komunitní nadace Blanicko - Otavská

Komunitní nadace Euroregionu Labe

Nadace ADRA

Nadace BONA

Nadace české architektury

Nadace Český hudební fond

Nadace Český literární fond

Nadace Dětský mozek

Nadace Divoké husy

Nadace dřevo pro život

Nadace EURONISA

Nadace Charty 77

Nadace Jedličkova ústavu

Nadace LANDEK Ostrava

Nadace na ochranu zvířat

Nadace O2

Nadace Občanského fóra

Nadace Open Society Fund Praha

Nadace Partnerství

Nadace Patrik dětem

Nadace Preciosa

Nadace profesora Vejdovského

Nadace Proměny

Nadace pro podporu hasičského hnutí v České republice

Nadace pro radost

Nadace pro současné umění Praha

Nadace pro transplantace kostní dřeně

Nadace pro záchranu a obnovu Jizerských hor

Nadace rozvoje občanské společnosti

Nadace rozvoje zdraví

Nadace Terezy Maxové

Nadace Veronica

Nadace VIA

Olivova nadace

Tři brány, komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci

Výbor dobré vůle – Nadace Olgy Havlové

Vzdělávací nadace Jana Husa

Členská základna **Asociace nadačních fondů** se rozšířila o 3 nové členy:

- **NADAČNÍ FOND KOLEČKO.** Cílem nadačního fondu je pomoci dětem postiženým následky dopravních nehod nebo jiným úrazem a zmírnění fyzických, psychických a sociálních dopadů s tím souvisejících formou finanční podpory traumacenter.
- **Nadační fond pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením.** Účelem nadačního fondu je získávat prostředky na podporu zaměstnávání osob se ZP a podpora projektů, které se této problematice věnují.
- **Nadační fond na podporu rozvoje hospicového hnutí v ČR Umění doprovázet.** Nadační fond se věnuje podpoře a rozvoji hospicového hnutí s cílem zlepšení informovanosti veřejnosti o hospicích a hospicovém hnutí v ČR, materiální podpora stávajících a nově vznikajících hospiců v ČR, podpora vzdělávání odborného personálu v oblasti hospicové a paliativní péče.

Členové Asociace nadačních fondů (stav k 31. 12. 2008):

ASANTE KENYA nadační fond

Nadační fond Astma

BBH – nadační fond

Nadační fond Českého rozhlasu

Nadační fond J&T

Nadační fond manželů Livie a Václava Klausových

Český nadační fond pro vydrů

Nadační fond Dalkia Česká republika

ELPIDA, nadační fond

Nadační fond Fatum

Nadační fond Homolka

NADAČNÍ FOND KOLEČKO

Nadační fond Moderní léčba arytmií

Nadační fond pro podporu církevního školství

Nadační fond obětem holocaustu

Nadační fond pro podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Nadační fond Slunce pro všechny

Nadační fond na podporu rozvoje hospicového hnutí v ČR Umění doprovázet

Nadační fond VITA HUMANA

Nadační fond Via Vitae

Nadační fond Zelený poklad

Nadační fond Slovak – Czech Women´s Fund

Nové vizuály asociací

Pro Asociaci nadací a Asociaci nadačních fondů Fóra dárců byla vytvořena nová loga, která přispívají k lepší orientaci při identifikaci členských nadací a nadačních fondů a k prezentaci jejich kvality v porovnání s ostatními nadačními subjekty.

1.2 Klub firemních dárců DONATOR

DONATOR je prestižní sdružení firem, které prosazují odpovědné a transparentní dárcovství, hlásí se k principům společenské odpovědnosti firem, dodržují etický kodex dobrého dárců a věnují svou podporu rozvoji občanské společnosti. V roce 2008 do klubu přistoupily nové firmy Accenture Central Europe B. V. organizační složka; Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group; Československá obchodní banka, a.s.

Proč se tyto firmy rozhodly do klubu DONATOR vstoupit a jaká jsou jejich očekávání?

Jan Frolík, předseda Výboru pro charitu, Accenture: Chceme jednoznačně patřit do Klubu, jehož členy jsou renomované firmy a připojit se tak k těm, kteří podporují rozvoj firemní filantropie a propagují odpovědné dárcovství. Očekáváme, že se dozvíme, jak charitu organizují druzí a věříme, že se nám potom podaří naučit zaměstnance pochopit základní principy charity.

Ondřej Škorpil, ředitel Kanceláře generálního ředitele, ČSOB: Klub Donator je prestižním sdružením firem, jsme proto velmi rádi, že nám členství bylo nabídnuto. Je to vlastně potvrzení našeho přístupu, jelikož společensky odpovědné aktivity mají v ČSOB dlouhou tradici.

Milan Medek, ředitel úseku marketingu a vývoje produktů, Kooperativa: Členství v klubu DONATOR vnímáme jako prestižní záležitost, která nás řadí po bok společensky odpovědných firem v České republice. Naším úkolem je chránit hodnoty našich klientů a přispívat tak ke kvalitě života. Chceme proto být vnímáni jako nositelé pozitivních hodnot ve společnosti a ukázat, ukázat, že k naší činnosti přistupujeme odpovědně a eticky. Věříme rovněž, že svým členstvím přispějeme k rozvoji firemní filantropie.

V rámci klubu byly v roce 2008 vytvořeny tři poradní skupiny, aby společně pracovaly na následujících odborných tématech: Zapojování zaměstnanců do veřejně prospěšných projektů, Daňové změny pro veřejně prospěšné projekty a Konference CSR 2008. V říjnu se uskutečnil Den dobrovolnictví klubu DONATOR na podporu tématu lidských práv a služby Etnocateringu neziskové organizace Berkat.

Členové Klubu firemních dárců DONATOR (stav k 31. 12. 2008):

CS Cabot, spol. s r.o.

Česká spořitelna, a.s.

Skupina ČEZ

GlaxoSmithKline, s.r.o.

Johnson & Johnson, s.r.o.

Metrostav a.s.

Pfizer, spol. s r.o.

Philip Morris ČR a.s.

Plzeňský Prazdroj, a. s.

Siemens s.r.o.

Skanska CS a.s.

Telefónica O2 Czech Republic, a.s.

Tesco Stores ČR a.s.

T-Mobile Czech Republic a.s.

Vodafone Czech Republic a.s.

Accenture Central Europe B. V. organizační složka

Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

Československá obchodní banka, a.s.

Od 1. 1. 2009 se staly členy Klubu DONATOR tyto firmy:

ING Group

OKD, a.s.

1.3 Výkonný výbor Fóra dárců

V roce 2008 pokračovalo tříleté funkční období výkonného výboru zvoleného v roce 2007.

Členové VV, volební období prosinec 2007 – prosinec 2010:

Předsedkyně: Hana Šilhánová – Nadace rozvoje občanské společnosti

Místopředsedkyně: Marcela Roche – Český nadační fond pro vydrů

Místopředseda: Filip Dostál – GlaxoSmithKline, s.r.o.

Irena Bartošová – Nadace Občanského fóra

Terezie Sverdlinová – Nadace Terezy Maxové

Miroslav Drozd – Nadace Český hudební fond

Jitka Volková – Telefónica O2 Czech Republic, a.s.

II. Vzdělávání a programy pro nadace a nadační fondy

II. 1. Projekt „Profesionalizujeme české dárcce s Českou spořitelnou“

V roce 2008 pokračovalo Fórum dárců ve spolupráci s Českou spořitelnou v realizaci vzdělávacího programu zaměřeného na profesionalizaci českých dárců. Cílem projektu bylo nabídnout zástupcům nadací, nadačních fondů a firemních dárců, vzdělávací akce, prostřednictvím kterých měli možnost zvyšovat či prohlubovat svoji odbornou kvalifikaci, a tím přispět k profesionalizaci dárců v ČR. Již tradičně projekt navazuje na předchozí ročníky vzdělávání s Nadací České spořitelny a s Českou spořitelnou, a.s. a byl rozšířen o další nástroje vzdělávání.

Základním cílem projektu bylo zvýšit profesionalitu, efektivitu a transparentnost dárcovských subjektů, zlepšit jejich informovanost, prohlubovat spolupráci mezi experty na neziskové organizace se specializací na nadační subjekty a vyvíjet spolupráci mezi dárci. Projekt byl primárně určen pro pracovníky nadací, nadačních fondů, zástupce firemních dárců a byl realizován prostřednictvím specializovaných vzdělávacích akcí – seminářů a workshopů.

Vzdělávací semináře:

V roce 2008 Fórum dárců zorganizovalo pro nadace, nadační fondy a další neziskové organizace tyto vzdělávací semináře:

- **Legislativa a neziskový sektor - 29. května 2008**

Lektor: Mgr. Libor Štajer

Seminář byl věnován právním a daňovým aspektům dárcovství z pohledu dárce i obdarovaného. Účastníci semináře se seznámili s právní úpravou darování a sponzorování a s náležitostmi příslušných smluv. Dále se věnovali tématu barterových obchodů a problematice skryté reklamy. Ve druhé části semináře byly prezentovány daňové souvislosti darování a sponzorování.

Semináře se zúčastnilo 22 účastníků z 20 organizací.

- **Řízení finančního majetku – zhodnocování aktiv - 27. listopadu 2008**

Lektoři: Ing. Kateřina Dalecká, Ing. Petr Holeček

Seminář byl zaměřen na přiblížení problematiky zhodnocování aktiv nadací a nadačních fondů se zaměřením jak na nadační jmění, tak i na vlastní prostředky organizace. V první části byli účastníci seznámeni s obecnými pravidly pro investování – stanovením cílů finančního řízení, finančním plánováním, investiční politikou. Druhá část byla zaměřena na popis aktuální situace na finančních trzích a možný budoucí vývoj.

Semináře se zúčastnilo 12 účastníků z 12 organizací.

- **Fundraising pro neziskové organizace – zkušenosti ze Spojených států - 4.**
prosince 2008

Lektoři: Thomas P. Holland, Ph.D., Myra Blackmon

První část semináře byla zaměřena na seznámení s fundraisingovými modely v USA a Cause related marketing. Druhá část semináře byla věnována strategické komunikaci a praktickým zkušenostem z firemního fundraisingu.

Semináře se zúčastnilo 13 účastníků z 12 organizací.

- **Práva, povinnosti a odpovědnost členů správních a dozorčích rad –**
11. prosince 2008

Lektoři: JUDr. Lenka Deverová, Ing. Jaromír Adamec

Seminář byl zaměřen na problematiku práv a povinností členů správních a dozorčích rad nadací, nadačních fondů a obecně prospěšných společností. Výklad se soustředil zejména na oblasti: právní subjektivita právnických osob; orgány, vznik a zánik členství, funkční období a rotace; a práva, povinnosti a odpovědnost správních a dozorčích rad.

Semináře se zúčastnilo 17 účastníků ze 16 organizací.

Moderované diskuse:

- **Problematika poklesu hodnoty nadačního jmění v důsledku globální finanční krize – diskuzní setkání – 15. prosince 2008**

Hlavními tématy setkání byla problematika rozdílu mezi zapsanou a reálnou hodnotou nadačního jmění a z toho plynoucí povinnosti vyplývající ze Zákona o nadacích a nadačních fondech a povinnost příjemců příspěvku z NIF rozdělovat výnos z nadačního jmění bez ohledu na to, zda byl realizován a v jaké výši.

Diskuse se zúčastnilo 38 účastníků z 33 organizací.

• **Setkání „Budoucnost nadací – příjemců příspěvku z Nadačního investičního fondu“ - 19. června 2008**

Společné setkání zástupců nadací, Ministerstva financí ČR, zástupců Výboru pro legislativu a financování RVNNO, odborníků na investování a Fóra dárců bylo věnováno problematice kontroly nadací z úrovně Ministerstva financí ČR, perspektivám zhodnocování příspěvku z NIF, alternativním formám investování a shrnutí vzniku a vývoje NIF.

Jedním z výstupů uvedeného setkání bylo vytvoření speciální sekce na webových stránkách Fóra dárců určené problematice NIF, včetně on-line diskuze, ve které jsou zodpovídány otázky nadací.

II. 2. Žebříček TOP Nadace

Fórum dárců pravidelně sleduje objem prostředků, které jsou v českém nadačním sektoru rozdělovány. Cílem Žebříčku nadací a nadačních fondů 2007 bylo sestavit a vyhlásit přehled dárcovských aktivit nadací a nadačních fondů a upozornit veřejnost na zapojené nadace a nadační fondy. Hlavní sledovanou kategorií byl objem prostředků rozdělených formou nadačních příspěvků v uplynulém roce, tedy roce 2007. U nadací byla sledována i výše nadačního jmění.

Výsledky Žebříčku nadací a nadačních fondů

Do žebříčku se zapojilo přes 60 nadací a 20 nadačních fondů. Hlavní sledovanou kategorií byl objem prostředků rozdělených formou nadačních příspěvků v roce 2007. U nadací byla sledována i výše nadačního jmění.

1 – Nadační příspěvky – nadace

	Nadace	Působnost nadace	Nadační příspěvky v Kč
	Nadace rozvoje občanské		
1	společnosti	celostátní	167 649 000
2	Nadace ČEZ	celostátní	167 356 800
3	Nadace Charty 77	celostátní	38 939 267
4	Nadace Open Society Fund Praha	celostátní	27 696 166
5	Nadace ADRA	zahraniční	24 909 247
6	Nadace České spořitelny	celostátní	24 631 453
7	Nadace Terezy Maxové	celostátní	23 628 299

8	Nadace Partnerství	celostátní	18 911 000
9	Nadace O2*	celostátní	18 530 000
10	Nadace Vodafone	celostátní	14 396 238

2 – Nadační příspěvky – nadační fondy

	Nadační fond	Působnost fondu	nadačního Nadační příspěvky v Kč
1	Nadační fond J&T	celostátní	25 405 977
2	Nadační fond obětem holocaustu*	celostátní	15 000 000
3	Nadační fond Českého rozhlasu Nadační fond Dalkia Česká republika	celostátní	10 170 159
4	Nadační fond manželů Livie a Václava Klausových	celostátní	7 012 000
5	Nadační fond dětské onkologie	celostátní	6 597 221
6	Krtek	regionální	6 495 397
7	Nadační fond Rozum a Cit	celostátní	3 175 980
8	Nadační fond Inka	zahraniční	2 960 000
9	ASANTE KENYA nadační fond*	celostátní	1 468 000
10	Nadační fond Slunce pro všechny*	regionální	1 021 735

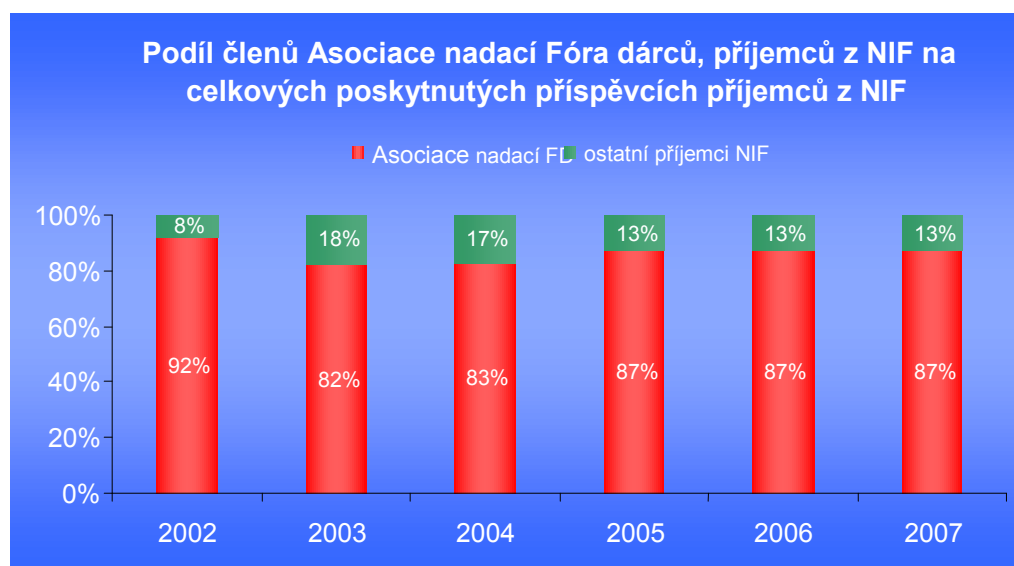
3 – Výše registrovaného nadačního jmění – nadace

	Nadace	Nadační jmění v Kč
1	Nadace České spořitelny Nadace Nadání Josefa, Marie a Zdeňky	501 000 000
2	Hlávkových*	291 087 520
3	Nadace Český hudební fond	226 886 800
4	Nadace Open Society Fund Praha	101 743 649
5	Nadace Preciosa	100 754 000
6	Nadace Český literární fond	100 673 112
7	Nadace Partnerství	97 898 701
8	Nadace rozvoje občanské společnosti	84 395 001

9	Nadace Charty 77	76 616 350
10	Vzdělávací nadace Jana Husa*	71 054 000

II.3. Analýza výročních zpráv příjemců příspěvku z NIF za rok 2007

Fórum dárců každoročně vypracovává Analýzu nadací – příjemců příspěvku z NIF. U 70 nadací jsou v analýze sledovány následující ukazatele: výše nadačního jmění nadací, výnosy z nadačního jmění, poskytnuté nadační příspěvky, oblasti jejich podpory.

Pozn.: Z celkových 70 příjemců NIF je 33 členských nadací Fóra dárců
Zdroj: Fórum dárců

Z grafu je patrná stabilní výše objemů nadačních příspěvků poskytnutých členy Fóra dárců – Asociace nadací, které tvoří významnou většinu na celkových poskytnutých příspěvcích. Asociace nadací FD sdružuje celkem 33 nadací z celkových 70 příjemců NIF. Podíl poskytnutých příspěvků členy Asociace nadací z celkového objemu poskytnutých příspěvků příjemci z NIF byl za uplynulé 3 roky stabilní.

II.4. Analýza webových stránek členů Asociace nadací a Asociace nadačních fondů Fóra dárců

Analýza sledovala několik kategorií vycházejících z dokumentu Principy etického chování nadací, který se členské nadace zavázaly dodržovat. V analýze byla sledována zejména informační oblast, tedy míra poskytování informací veřejnosti. Sledována byla fakta jako

zda nadace na svých webových stránkách poskytují veřejnosti možnost seznámit s jejich statuty a grantovými pravidly, zda uveřejňují výroční zprávy o své činnosti, hospodaření, poskytnutých příspěvcích a přijatých darech. Výsledky analýzy byly prezentovány na Valné hromadě Asociace nadačních fondů (17. 6. 2008) a na Valné hromadě Asociace nadací (19. 6. 2008).

III. Programy pro firmy a jejich dárcovské a CSR aktivity

III.1. Měření a benchmarking – Standard odpovědná firma/LBG

Standard
Odpovědná
Firma

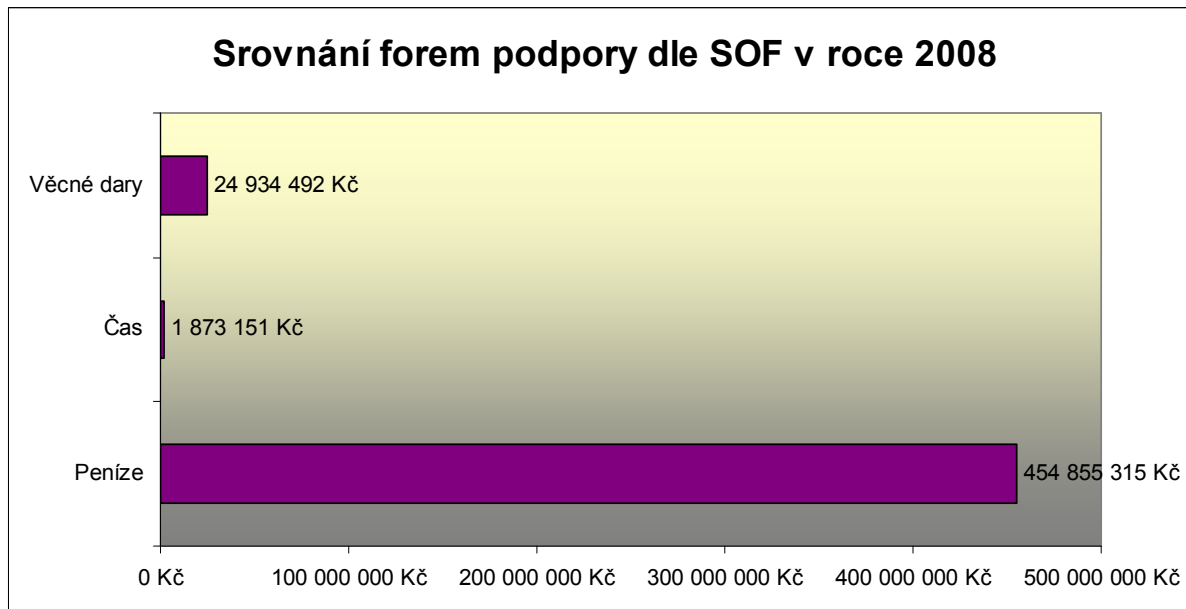
Metodika London Benchmarking Group (LBG) se v České republice používá pod názvem Standard odpovědná firma (SOF). Projekt SOF je v České republice realizován od roku 2005 ve spolupráci s britskou společností Corporate Citizenship Company, která je zakladatelem a vlastníkem této metodiky.

SOF je komplexní a standardizovaný mezinárodní systém měření a benchmarku filantropických aktivit firem. Standard odpovědná firma definuje náklady vynaložené na veřejně prospěšné projekty a měří dlouhodobý i krátkodobý účinek konkrétní podpory. Parametry této metodiky jsou využívány jako základní pravidla pro ověřování údajů v dotaznících do žebříčku TOP Firemní Filantrop. Informace o metodice stejně jsou dostupné na www.standard-lbg.org.

V roce 2008 uživatelé metodiky SOF v ČR celkem reportovali téměř 510 milionů Kč investovaných do veřejně prospěšných aktivit. Dalších téměř 63 milionů Kč přinesly tyto firmy do neziskového sektoru formou leverage. Celkový počet reportovaných projektů se vyhoupl na 1671. Výrazně vzrostl počet zaměstnanců, kteří se angažují ve filantropických projektech v pracovní době, reportující firmy společně dosáhly počtu téměř 1200 dobrovolníků, kteří pomáhali v neziskových organizacích v roce 2008. V tomto roce kladly firmy ve skupině SOF hlavní důraz na hodnocení komerčních benefitů projektů společenské odpovědnosti firem a na evaluaci svých projektů, se zaměřením na spolupráci s neziskovými organizacemi a zaměstnanci.

Skupina SOF je v roce 2008 složena z 21 členů, mezi které patří Česká rafinérská, a.s., Česká Spořitelna, a.s., Skupina ČEZ, Citibank Europe plc, organizační složka, Československá obchodní banka, a.s., GlaxoSmithKline, s.r.o., Johnson & Johnson, s.r.o., Nestlé Česko, s.r.o., Pfizer, s.r.o., Philip Morris, a.s., Plzeňský Prazdroj, a.s., Provident Financial, s.r.o., Siemens, s.r.o., Skanska CZ, a.s., Telefónica O2 Czech Republic, a.s., Tesco Stores ČR, a.s., Vodafone Czech Republic, a.s. V roce 2008

nově přistoupily k používání metodiky firmy OKD, a.s., PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o., GE Money, a.s. a ŠKODA AUTO a.s.

Graf: Srovnání podpory formou peněz, času zaměstnanců v pracovní době a věcných darů a služeb za celou skupinu měřících firem v roce 2008.

Firmy, které se rozhodly měřit své investice do veřejně prospěšných projektů, se rozhodly respektovat hlavní čtyři cíle metodiky:

1. Rozvíjet a zkvalitňovat metodiku pro benchmarking
Metodika je vytvořena za účelem zapojit lidi z praxe, aby užíváním metodiky napříč sektory definovali dobrou praxi v měření a reportování investice do komunity.
2. Vytvořit benchmark a sdílet informace
Členské firmy aplikují stejnou metodiku, sdílejí informace o sběru dat a o celkových údajích o investovaných prostředcích prostřednictvím workshopů, setkání a ročních zpráv.
3. Rozšiřovat a etablovat metodiku jako hlavní standard pro měření
Metodika nabízí nejen měření všech oblastí angažování firmy ve veřejně prospěšných aktivitách, ale reaguje také na rostoucí roli CSR ve firemních strategiích a je efektivně napojena na systémy měření a certifikace firem v jiných oblastech.
4. Zlepšovat kvalitu zavádění a používání SOF
Důležitým cílem je efektivně využívat aplikaci metodiky pro zlepšení praktického fungování firem v oblasti dárcovství a CSR.

III.2. TOP Firemní Filantrop 2008

Tradiční vyhlášení žebříčku TOP Firemní Filantrop Fóra dárců a oceňování společensky odpovědných firem slavnostně proběhlo 11. listopadu 2008 v Českém muzeu hudby v Praze. V průběhu akce TOP Firemní Filantrop 2008 získaly firmy ocenění jak za poskytnuté prostředky na dobrou věc, tak za vlastní veřejně prospěšné projekty. Nad slavnostním večerem převzali záštitu předseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka, velvyslanec Spojených států v ČR Richard Graber a místopředseda vlády pro evropské záležitosti Alexandr Vondra. Firmám byly předány ceny v kvalitativních i kvantitativních kategoriích.

Partneři projektu TOP Firemní Filantrop 2008

Czech TOP 100, prostory poskytlo Národní muzeum. Záštitu nad soutěží převzalo Americké velvyslanectví a Senát Parlamentu České republiky. Hlavním partnerem projektu je Plzeňský Prazdroj. Partneři projektu bylo Zátíší Group, GlaxoSmithKline, Vinselekt Michlovský, agentura Solid Rock a Konfes. Mediálními partnery byli již tradičně časopis Marketing&Media, Lobby a magazín o společenské odpovědnosti firem CSR Fórum.

Kvantitativní kategorie:

TOP 10 firemní filantrop 2008 podle objemu investovaných prostředků

Název firmy	Kategorie absolutní objem	
	pořadí	objem darů
TOP FIREMNÍ FILANTROP 2008		
Skupina ČEZ 	1	241 571 961
Česká spořitelna 	2	60 299 525
Johnson & Johnson 	3	37 582 849
Dalkia Česká republika	4	30 730 000
Komerční banka	5	30 360 000
ČEPS 	6	30 000 000
Metrostav	7	27 455 797
Telefónica O2 Czech Republic 	8	27 105 018
T-Mobile Czech Republic	9	24 751 651
RWE Transgas	10	23 000 000

 - Firma reportuje podle metodiky Standard odpovědná firma - LBG
 - Státní podíl ve firmě

TOP 10 firemní filantrop 2008 podle poměru investovaných prostředků
 (pořadí je stanoveno podle poměru k hospodářskému výsledku, jako pomocné kritérium byly použity tržby společnosti)

Název firmy	Kategorie poměr prostředků		
	pořadí	% hospodářského výsledku před zdaněním	% tržeb
TOP FIREMNÍ FILANTROP 2008			
Johnson & Johnson 	1	30,99	0,75
KPMG Česká republika	2	5,88	0,21
MUCOS Pharma CZ	3	3,43	0,32
Oriflame Czech Republic	4	10,21	0,15
Whirlpool ČR	5	3,59	0,12
Metrostav	6	2,58	0,13
ČEPS 	7	1,54	0,21
Dalkia Česká republika	8	1,15	0,32
Philip Morris ČR	9	3,01	0,09
STEM/MARK	10	1,40	0,15

 - Firma reportuje podle metodiky Standard odpovědná firma - LBG
 - Státní podíl ve firmě

Na metodice obou těchto kategorií odborně spolupracovala poradenská společnost PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o.

Kvalitativní kategorie:

Na přípravě kvalitativní kategorie spolupracovala Česká společnost pro rozvoj lidských zdrojů.

TOP Projekt

- Ocenění TOP Projekt za „Výjimečný projekt“ získala firma Škoda Auto s projektem „Za každé prodané auto zasazený strom“. Vysazeno bylo 66.806 stromků. Tolik vozů Škoda si našlo zákazníka v ČR v roce 2007. Tato výsadba napomůže například odhlučnit okolí bydliště zaměstnanců od blízkých komunikací; rekultivaci a zalesnění prostor bývalých skládek; zadržení vody z okolních polí; (příklady: obec Kvasiny 11.400 stromků, obec Solnice 2.400 stromků, obec Klášter Hradiště 700 stromků, Zdětín 2000 stromků). Dále bylo v rámci projektu zakoupeno více než 15.600 sazenic pro obnovu horských lesů.
- Za „Dlouhodobou efektivitu se vítězem stal Microsoft ČR s projektem ve spolupráci s Nadací Charty 77 „Počítače proti bariérám“. Projekt Počítače proti bariérám je určen přímo občanům se zdravotním hendikepem a Microsoft na něm spolupracuje s Kontem Bariéry, charitativním projektem Nadace Charty 77. Cílem Počítače proti bariérám je pomoci postiženým občanům uplatnit se v běžném životě a odstranit bariéry, které se kolem nich vytvářejí. V tomto úsilí mají nezastupitelnou úlohu právě počítače a znalost jejich používání. Díky počítači totiž mohou lidé se zdravotním hendikepem komunikovat s okolím, nalézt si kvalitní zaměstnání a stát se tak sociálně i ekonomicky nezávislími. V rámci projektu jsou zakládána a vybavována školicí střediska, organizovány vzdělávací kurzy a podporován vznik chráněných pracovišť. Tato centra navíc přímo ovlivňují vývoj celého projektu, protože jsou stěžejním bodem celého programu a místem, které všechny zúčastněné strany přímo propojuje. Vyškolení klienti, kteří se často stávají sami i školiteli, také sami přicházejí s nápady na zlepšení kurzů a poskytovaných služeb.

TOP Firemní Filantropie 2008 v oblasti zapojování zaměstnanců

Na prvním místě v oblasti zapojování zaměstnanců byl projekt České spořitelny „Den pro charitu“. V rámci tohoto projektu umožňuje firma věnovat 2 dny v roce na charitativní a dobročinné účely. Zaměstnanci se mohou zapojit do hromadných či individuálních dnů kdykoli během roku. Pomoc dobrovolníků směřuje do následujících oblastí: životní prostředí, sociální oblast, zdravotní oblast, senioři a drogová prevence. Další možností, jak se mohou zaměstnanci zapojit do společenské odpovědnosti je zasílání finančních

částek vybraným partnerům. Jedná se o neziskové organizace, se kterými dlouhodobě spolupracuje Nadace ČS. Pomoc dobrovolníků je z 95% manuálního charakteru. Od roku 2008 umožňuje, ale i právní pomoc neziskovým organizacím. Sporadicky se objevují i výpomoci v oblasti IT nebo externí komunikace. V roce 2007 se zapojilo 600 dobrovolníků – pomáhali v 65 neziskových organizacích po celé ČR. V letošním roce bylo k 19. září registrováno 635 zaměstnanců. Hodnotíme pouze podle zpětné vazby od dobrovolníků a neziskových organizací, které jsou velmi pozitivní.

Speciální ocenění soutěže

Speciální ocenění získala společnost Oriflame za projekt Oriflame dětem, který realizuje s Nadací Terezy Maxové, a v rámci tohoto projektu vznikla speciální řada výrobků, u kterých zákazníci vědí, kolik putuje na charitu. Díky tomuto Cause Related Marketingovému projektu putovalo dětem více než 8 milionů korun. Koncepce projektu vhodně propojila média, komerční a neziskovou sféru. Tím se program stal komplexní pro všechny zúčastněné strany. Zasluhou správného nastavení tohoto Cause Related Marketingového projektu získali děti více než 8 milionů korun.

Další speciální ocenění bylo uděleno firmě Vodafone za její zcela inovativní projekt PC hry s názvem GhettoOut, jehož cílem je ukázat veřejnosti, jak se žije v sociálně vyloučené lokalitě nebo i těm, kteří si myslí, že dostat se z ghetta je jednoduché. Prostřednictvím této interaktivní hry mají všichni možnost vyzkoušet si specifické životní zkušenosti této skupiny lidí.

III.3. Mezinárodní konference „CSR – příležitosti v novém evropském kontextu“

Fórum dárců, Britská obchodní komora a Nizozemsko-česká obchodní komora spolupřátaly dne 11. listopadu 2008 v pražském Obecním domě konferenci, jejímž hlavním tématem byla společenská odpovědnost firem. Jedná se o velice významnou odbornou akci ve svém oboru. Účastnily se jí přední osobnosti z oblasti byznysu, ke speakrům v úvodním panelu patřilo dokonce pět generálních ředitelů firem, které působí v České republice.

Konference, která se konala pod záštitami předsedy Senátu Parlamentu ČR Přemysla Sobotky a místopředsedy vlády pro evropské záležitosti Alexandra Vondry, byla zahájena diskusí špičkových manažerů na téma společenské odpovědnosti firem v kontextu nových evropských příležitostí. Diskusi moderoval generální ředitel firmy Johnson&Johnson Jiří Pavlíček, k tématu dále hovořili Marianne Kierkegaard z Unileveru, Peter Herbert z GE Money, Salvador Anglada z firmy Telefónica O2 a Aleš Bartůněk z IBM. „Pesimisté tvrdí,

že CSR je pouze pro velké a silné firmy, ale optimisté zase, že díky CSR mohou být firmy velké a silné," řekl Jiří Pavlíček z Johnson&Johnson. „A já jsem optimista.“

Konference poskytla rovněž reflexi situace v tématu CSR z pohledu veřejnosti – výsledky aktuálního výzkumu veřejného mínění představil Jan Herzmann z Factum Invenio, z pohledu sociální odpovědnosti médií a perspektivě vnímání tohoto konceptu hovořil Michal Růžička z Hospodářských novin, a o principech etiky v podnikání prof. Harvey James z amerického Business Ethics Quarterly.

V odpoledních paralelních workshopech si speakři a účastníci vyměnili zkušenosti a praktické informace k tématům jako jsou měření CSR a investic do veřejně prospěšných projektů, CSR přístup při trvale udržitelné výrobě a službách a vliv CSR na firemní kulturu a oblast personalistiky. V závěru konference byly odprezentovány výsledky projektu Podpora dobrého podnikání.

III. 4. Zapojování zaměstnanců

Zapojování zaměstnanců do činnosti veřejně prospěšných organizací je v ČR poměrně novou oblastí CSR firem, jejíž význam postupně stoupá. Fórum dárců v dané oblasti funguje jako prostředník, propojuje potřeby a možnosti firemních dobrovolníků a veřejně prospěšných organizací.

Firmám poskytuje konzultace k nastavení a rozvoji dobrovolnických projektů. Veřejně prospěšným organizacím poskytuje informace o této formě spolupráce a podporu při realizaci dobrovolnických dní.

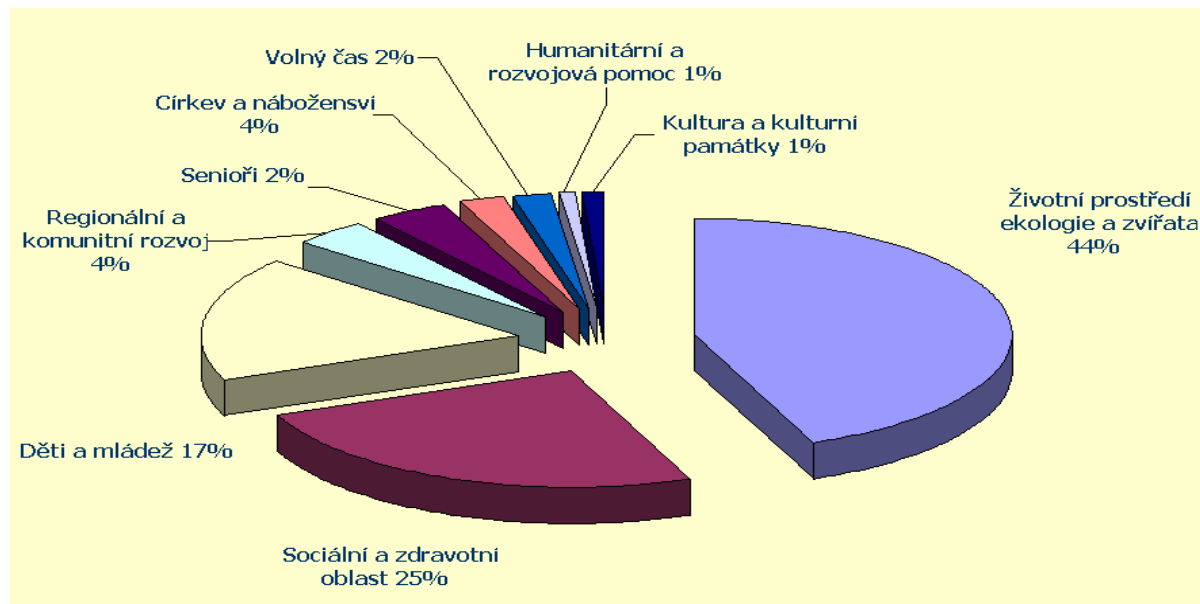
Projekt firemního dobrovolnictví, který Fórum dárců zahájilo v roce 2004, prošel v roce 2008 prudkým rozvojem co do rozsahu i kvality poskytovaných služeb.

Celkem bylo realizováno 2119 dobrovolnických dní, což oproti roku 2007 představuje nárůst o 74%. U firem, které již byly do projektu zapojeny, počet dobrovolnických dní stoupl v průměru o 20% a přibyly i firmy nové.

Prostřednictvím Fóra dárců projekt zapojování zaměstnanců v roce 2008 uskutečnily následující firmy: Česká spořitelna, T-Mobile, ČSOB, ČEZ, Česká rafinérská, KPMG, Ernst & Young, GlaxoSmithKline, John Laing.

Rychle narůstá i počet podpořených organizací. V roce 2008 poskytli dobrovolníci pomoc celkem 191 veřejně prospěšným subjektům v celé ČR. Největší oblibě se těšily organizace zaměřené na životní prostředí, ekologii a zvířata (44%), sociální a zdravotní

oblast (25%) a děti a mládež (17%).

V roce 2008 proběhly v rámci dobrovolnické činnosti první odborné konzultace, po kterých je ze strany veřejně prospěšných organizací velká poptávka.

Byl spuštěn speciální portál www.zapojimse.cz, který značně zvýšil efektivitu procesu a komfort pro všechny zúčastněné strany. Veřejně prospěšné organizace na portále zpřístupňují aktuální nabídku práce, dobrovolníci mají možnost výběru ze širokého spektra aktivit a přímo na portále se registrují.

Zpětná vazba ze strany organizací i firemních dobrovolníků je velice pozitivní. Pro veřejně prospěšné organizace je cenná reálně vykonaná práce a získané poznatky ze světa firem. Pro dobrovolníky je přínosem zejména pocit osobního uspokojení z pomoci druhým, relaxace, zlepšení vztahů v rámci týmu a informace o fungování veřejně prospěšného sektoru.

„Byť se jednalo o pouhý sportovní den, bylo to po psychické stránce náročné. Po skončení akce jsem cítil, že jsem svou energii odevzdal – vím, že ta energie odešla tím správným směrem, příště pojedu opět.“

„Životní zkušenost. Měla jsem obrovskou radost z toho, že mohu pomoci i lidem, se kterými nejsem v každodenním životě v kontaktu.“

„Za celý rok jsem si v rámci pracovního dne tolik neužil. ... To hlavní pro mě bylo, že jsem byl s partou úžasně fajn lidí a cítil jsem, že s kolegy pomáháme dobré věci. ...“
(dobrovolníci z firmy T-Mobile)

Bez pomoci dobrovolníků bychom to všechno lepili po brigádách s dětmi, asistenty a jejich rodiči celé měsíce." (pracovnice z neziskovky po akci dobrovolníků z T-Mobile)

IV. Podpora dobrého podnikání 2008

Fórum dárců ve spolupráci s Nizozemskou obchodní komorou uskutečnilo v roce 2008 již druhý ročník projektu „Podpora dobrého podnikání“

Projekt je zaměřen na profesionalizaci neziskových organizací v oblasti obchodních dovedností. Reaguje na potřebu posilovat spolupráci a partnerství mezi neziskovými organizacemi a komerčním sektorem. Projekt probíhá formou školení a konzultací a je určen zejména pro veřejně prospěšné organizace poskytující zejména sociální, zdravotnické, vzdělávací a kulturní služby a organizace vykonávající činnost v oblasti práce s klienty, zejména jejich vzdělávání a integrace do pracovního procesu.

Projektu se zúčastnilo 16 nestátních neziskových organizací: Leccos o.s., Elpida o.p.s., Trianon o.s., Farní charita Karlovy Vary, Iskérka o.s., Náruč o.s., D.R.A.K. o.s., Sdružení pro probaci a mediaci v justici o.s., YMCA Orlová o.s., Agentura profesního poradenství pro neslyšící o.s., Rozmarýna o.p.s., Amélie o.s., SIMP o.s., Spolu Olomouc o.s., Unie Kompas o.s., Chráněné dílny Joker o.s.

Školili je manažeři předních společností, které jsou členy Nizozemské obchodní komory v Praze. Konkrétně to byli zástupci firem Ernst&Young, Business Lease, ING Czech Republic, Unilever ČR, spol. s.r.o., AHOLD Czech Republic, a.s., AMN AMRO/RBS.

V průběhu celého roku tak účastníci programu získali nové znalosti z oblasti projektového řízení, marketingu, sociálního marketingu, vedení mediální kampaně a práce s médii. Dozvěděli se, jaké jsou možnosti navázání spolupráce neziskového sektoru s firmami. Osvojili si nové komunikační a prezentační dovednosti.

Lektoři z výše jmenovaných firem předali posluchačům mnoho cenných informací, rad a zkušeností, ale zejména byli také k dispozici pro konzultaci nad projekty zúčastněných neziskových organizací.

Na závěr neziskové organizace prezentovaly svoje projekty firmám, které ze zúčastněných projektů zvolily vítězný projekt. Tím se stal projekt s názvem Kavárna Rozmar, který prezentovala organizace Rozmarýna. Prezentace projektů zúčastněných NNO byla součástí mezinárodní konference CSR – příležitosti v novém evropském kontextu, kterou pořádalo Fórum dárců ve spolupráci s Nizozemsko-českou obchodní komorou a Britskou obchodní komorou, která se konala 11. listopadu 2008 v Obecním domě v Praze (více o konferenci na str.XX).

„Účast v projektu Podpora dobrého podnikání pro nás znamenala další krok v našem vzdělávání a profesionalizaci. Největší přínos vidím v lektorech, kteří vedli jednotlivé semináře. Těmi byli lidé, kteří pracují na manažerských pozicích ve významných společnostech. Velmi si cením šance vyslechnout si jejich názory na náš projekt, jejich zkušeností a ochoty podpořit touto formou rozvoj neziskových organizací. Zároveň je to pro nás důkazem, že spolupráce s neziskovými organizacemi se stává v mnoha společnostech stále běžnější součástí firemní kultury a my, neziskové organizace, bychom se měli snažit být těmito společnostem dobrým partnerem. Podpora dobrého podnikání je jedním z kroků, který pro to můžete udělat,“ řekla Simona Bagarová ze společnosti Rozmarýna o.p.s., která se v loňském roce projektů zúčastnila.

V. Dárcovská SMS

Čtvrtým rokem letos funguje ve světě stále ještě unikátní projekt Fóra dárců a Asociace provozovatelů mobilních sítí. Geniálně jednoduchý způsob jak pomáhat.

Stačí poslat dárcovskou SMS ve tvaru DMS HESLOPROJEKTU na telefonní číslo 87 777.

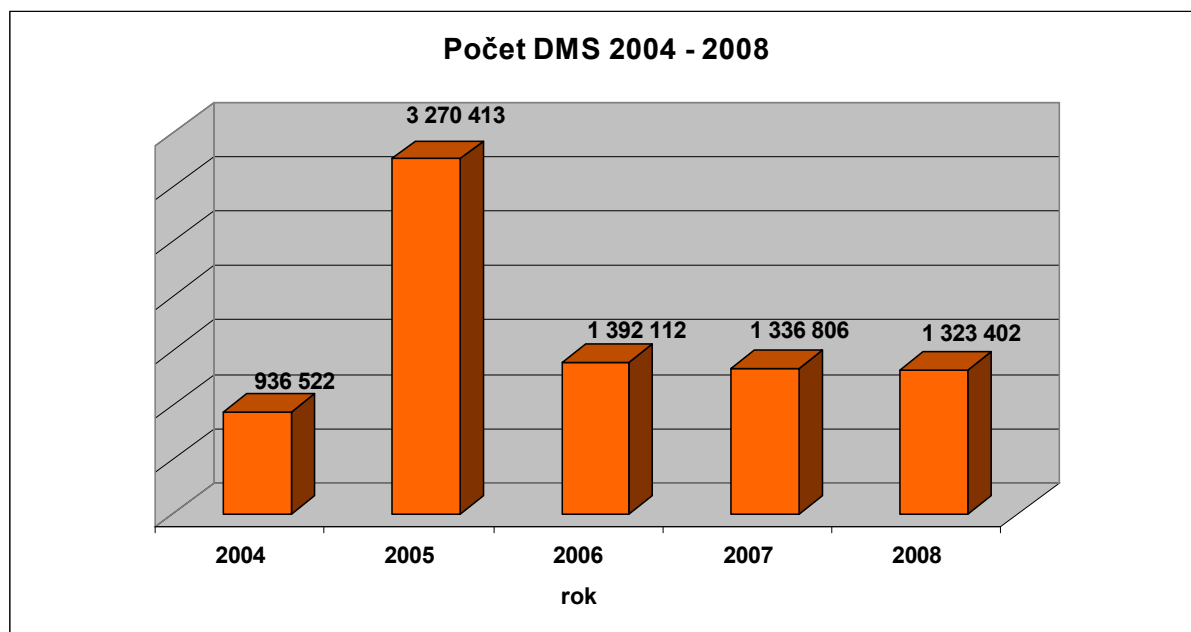
Pouhé čtyři roky stačily na to, aby se služba DMS stala samozřejmým způsobem podpory charitativních projektů v České republice. Od začátku fungování se služba DMS během let zdokonaluje a rozšiřuje.

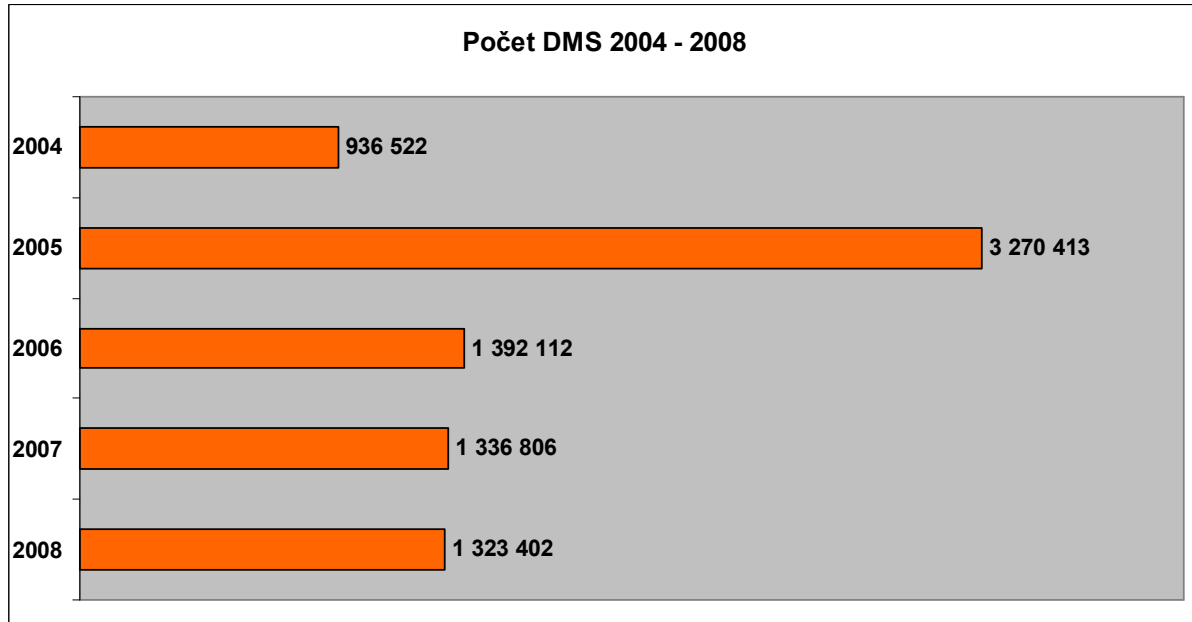
V roce 2008 se stávající služba DMS o novinku DMS Roční podpora. Tato služba byla spuštěna v září 2008 a funguje na stejném principu jako standardní dárcovská SMS. Rozšiřuje současné možnosti dárcům, kteří využívají DMS a chtějí pravidelně přispívat menšími finančními částkami neziskové organizaci podle svého výběru. Možnost pravidelné podpory se promítla i do nového claimu DMS služby „Pomoc jako součást vašeho života“ a stala se nedílnou součástí nového loga DMS. Webové stránky

www.darcovskasms.cz změnila na jaře 2008 grafickou podobu a veřejnosti tak přináší informace o celé službě DMS v přehlednější a zajímavější podobě.

Od spuštění v dubnu 2004 do konce roku 2008 odeslali dárci 8 259 255 dárcovských SMS a podpořili tak 180 charitativních projektů, kterým věří a považují za smysluplné, částkou přes 220 milionů Kč. V roce 2008 to bylo konkrétně 1 323 402 dárcovských SMS, což představuje více než 35 milionů korun. Tento fakt dokazuje, že DMS je stále velice oblíbený a osvědčený způsob jak podpořit menší finanční částkou transparentní a Fórem dárců ověřený dobročinný projekt neziskových organizací.

Každoročně představují dárcovské SMS významnou součást získávání finančních prostředků při předvánočních kampaních rozličných projektů. Mezi nejznámější patří bezesporu Adventní koncerty a na Nový rok sbírka Tříkrálová. Na jaře zase každoroční sbírkový projekt Nadace rozvoje občanské společnosti a České televize Pomozte dětem! Toto jsou jen některé příklady projektů, které si jistě při svých kampaních uvědomují význam a smysl dárcovské SMS.

VI. Komunikace a média

VI. 1. Nadační bulletin Fóra dárců

Nadační bulletin je unikátní informační periodikum speciálně určené pro nadace a nadační fondy. V širším měřítku jsou cílovou skupinou také zástupci vlády, státní správy a dalších spolupracujících organizací. Nadační bulletin vychází 3x ročně v nákladu 1500 kusů. Přináší trendy, rozhovory, praktické rady a tipy z legislativní a daňové oblasti a je distribuován zdarma všem registrovaným nadacím a nadačním fondům v České republice.

VI. 2. Časopis CSR Fórum

I v letošním roce Fórum dárců pokračovalo ve vydávání časopisu o společenské odpovědnosti firem CSR Fórum. Byla vydána čtyři čísla v nákladu 3000ks. Časopis CSR Fórum je společensko-ekonomický magazín, který je svým zaměřením zcela jedinečný a tématicky etablovaný časopis na českém mediálním trhu. Jeho smyslem je být základním informačním zdrojem v ČR pro otázku firemní filantropie a CSR.

Časopis CSR Fórum je určený šéfům komunikačních a PR oddělení firem, dále pro top management firem a členy představenstev, významné osobnosti českého byznysu veřejného života. Dále je časopis zasílán vybraným osobnostem z veřejné správy a vysokým ekonomickým školám.

Časopis přináší aktuální témata z oboru, trendy, analytické materiály a čísla z výzkumů, informace o zkušenostech ze zahraničí (zejména evropské prostředí, EU, V4, ale i globálně), rozhovory s předními osobnostmi, které se angažují v rozvoji a uplatňování principů CSR a firemní filantropie, fungující příklady a případové studie z ČR i zahraničí, novinky z daňové a legislativní oblasti apod.

Hlavním cílem je šířit základní myšlenky CSR a firemní filantropie a jejich trendů. Je prvním a základním informačním zdrojem v oblasti firemní filantropie a CSR v České republice. Publikováním příkladů odpovědného chování firem chce inspirovat ostatní firmy, a tím kultivovat podnikatelské prostředí v ČR. Časopis je v souladu se svým posláním distribuován zdarma.

VI. 3. Mediální analýza filantropie 2008

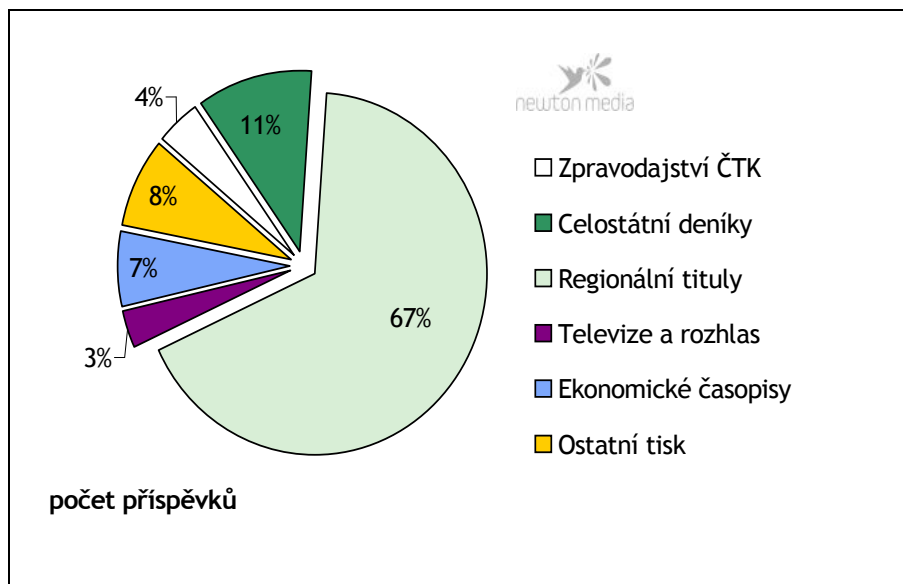
Fórum dárců si jako každoročně nechalo od firmy Newton IT vypracovat analýzu tisku o filantropických tématech za uplynulý rok. Analýza letos znovu potvrdila, že o veřejně prospěšných a charitativních aktivitách nejvíce referuje regionální tisk. Jeho podíl na prezentaci dobročinných akcí je téměř 70 procent.

Analýza tisku potvrdila, že zájem prezentovat filantropické aktivity mají tradičně zejména regionální tištěná média. I v loňském roce se potvrdilo, že nejčastěji se píše o konkrétních projektech v konkrétních regionech. V uplynulém roce o filantropických tématech referovala regionální média téměř v celých třech čtvrtinách případů. První pozici zaujal celostátní deník Mladá fronta DNES, na druhém místě najdeme celostátní deník Právo a na třetí příčce se umístil regionální Českolipský deník.

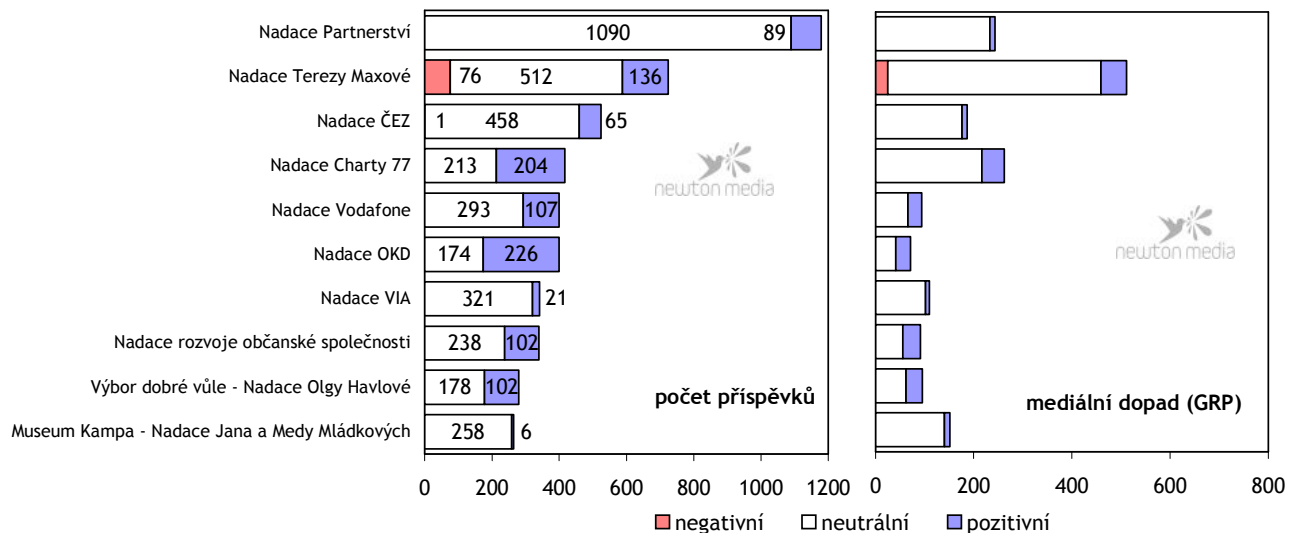
Z hlediska tématického zaměření příspěvků se v médiích nejčastěji objevovaly zprávy o konkrétních projektech nadací, nadačních fondů a firem. Významnou část zaujímaly zmínky týkající se zapojení veřejně známých osob nebo celebrit do veřejně prospěšných aktivit. Třetím nečastěji zmiňovaným tématem se stala společenská odpovědnost firem.

Pozici nejčastěji citované nadace i letos uhájila Nadace Partnerství. Příspěvky o ní zároveň zaznamenaly třetí nejvyšší mediální dopad. Nejvíce média referovala o jednotlivých konkrétních projektech nadace, jako je například Strom života, prvenství v žebříčku nejštedřejších nadací, který sestavuje Fórum dárců, projekty cyklostezek apod. Na pomyslném druhém místě žebříčku mediálně úspěšných nadací se umístila Nadace Terezy Maxové. Příspěvky o ní dokonce dosáhly nejvyššího mediálního dopadu.

Graf 1 – počet příspěvků v jednotlivých typech médií

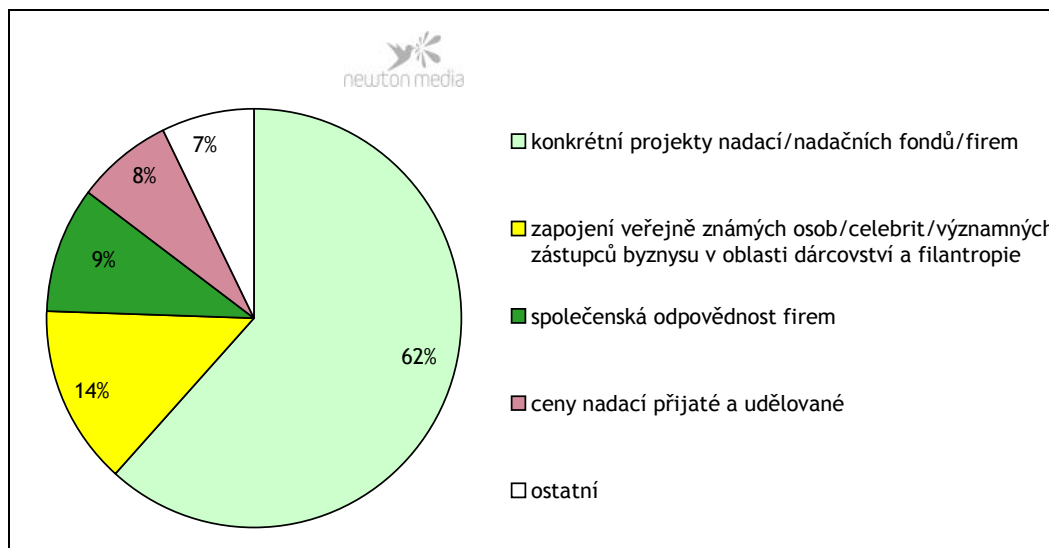

Graf 2 – přehled medializace TOP 10 nadací

V uplynulém roce média aritativních aktivit zásadním způsobem podporuje také účast veřejně známých nejvíce referovala o konkrétních tématech jednotlivých konkrétních organizací. Medializaci chosobností a celebrit. Dále pomáhá rovněž uspořádání společenské akce spojené s charitou.

Graf 3 – nejčastěji citovaná témata v souvislosti filantropií

Mezi jednotlivými firmami, které byly medializovány v roce 2008 v kontextu korporátní filantropie, se nejvíce prosadil Vodafone Czech Republic se 125 příspěvky. Druhou příčku pomyslného žebříčku medializace obsadila Česká spořitelna se 120 příspěvky, třetí skončila Skupina ČEZ se 109 příspěvky, čtvrtá Škoda Auto se 102 příspěvky a pětici nejčastěji medializovaných firem uzavřel Johnson & Johnson s 96 příspěvky.

Z hlediska tematického zaměření příspěvků o vybraných nadacích se v médiích nejčastěji objevovaly zprávy o konkrétních projektech nadací, nadačních fondů a firem (5 926 zmínek, tj. 62 % celkové medializace). Významnou část zaujímaly zmínky týkající se zapojení veřejně známých osob, celebrit, významných zástupců byznysu v oblasti dárcovství a filantropie (1 352 zmínek, tj. 14 % celkové medializace). Třetím nečasteji zmiňovaným tématem se stala společenská odpovědnost firem (911 zmínek, tj. devět procent celkové medializace).

Díky analýze tisku, kterou pro Fórum dárců vypracovala společnost Newton IT, je možné si průběžně upřesňovat obraz filantropie ze strany veřejnosti a úroveň povědomí o sledovaných tématech a subjektech, kterou spoluutvářejí média. Mediální analýza tak umožňuje odhalit na první pohled skryté souvislosti a může rovněž upozornit na hrozící rizika nebo zajímavé příležitosti.

VII. Dárci a partneři

Naši činnost v roce 2008 finančně podpořili:

Allphoto images

Česká spořitelna, a. s.

Československá obchodní banka, a. s.

Economia a. s.

Factum Invenio, s. r. o.

GlaxoSmithKline, s. r. o.

Charles Stewart Mott Foundation

Lobby Česká republika, s. r. o.

Marketing & Media

Pioneer Asset Management

SYMBIO Digital, a. s.

Telefónica O2 Czech Republic, a. s.

TrendMarketing

Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe

5. mezinárodní konferenci „CSR – nové příležitosti v evropském kontextu“ finančně podpořili:

AHOLD Czech Republic, a.s.

Česka spořitelna, a.s.

Československa obchodni banka, a.s

G4S Security Services

GlaxoSmithKline, s.r.o.

GE Elfun

ING Group

Kooperativa pojišťovna

KPMG Česka republika,s.r.o.

Mass-Business

Nadace VIA

Nadace Vodafone

OKD, a.s.

Plzeňsky Prazdroj, a.s.

Siemens s.r.o.

Fórum dárců / Czech Donors Forum
Štěpánská 61, 116 02 Praha 1
telefon/fax: +420 224 216 544
e-mail: donorsforum@donorsforum.cz
www.donorsforum.cz